

SCENĀRIJS
LITERĀRĀS ERUDĪCIJAS KONKURSAM
„RAINIM 150”

*Autore- LMMDV latviešu valodas un literatūras
skolotāja Dace Sūniņa*

Scenārijs literārās erudīcijas konkursam „Rainim 150”

Mērķis - pilnveidot izglītojamo zināšanas par Raiņa personības šķautnēm un literāro darbu idejām, kā arī mākslinieciskajām vērtībām.

Uzdevumi:

1. Veicināt audzēkņu radošumu, sagatavojot mājas darbu- Raiņa lugas fragmenta interpretāciju- un veidojot reklāmu;
2. Padziļināt izglītojamo faktoloģiskās zināšanas par dzejnieka dzīvi un daiļradi;
3. Aktualizēt Raiņa ideju un atziņu mūsdienīgumu;
4. Audzināt skolēnos cieņpilnu attieksmi pret latviešu kultūras mantojumu.

Pasākuma vieta - LMDV zāle, Alejas

Pasākuma laiks - 2015.gada 5.oktobrī plkst. 10.00-11.30

Dalībnieki - 3.a un 3.b kurss, izveidotas 3 komandas- katrā komandā 6 cilvēki, pārējie- līdzjutēji

Žūrijas komisija – latviešu valodas un literatūras skolotāja Dace Sūniņa,

skolas bibliotekāre Inese Grauda,

kultūras un mākslas vēstures skolotāja Dace Vecvagare

Konkursa norise.

- I. Skan I.Kalniņa mūzika filmai „Pūt, vējiņi!” . Skolēni pulcējas zālē, komandas ieņem vietas pie galdiem.
- II. Sasveicināšanās.

Skolotājas Daces Sūniņas ievadvārdi:

„ Gars diženais, par vājo neizbrīnies!

- Vai spēšu?- vaicāju.

Tu teici –cīnies!”

Šīs Liepājas dzejnieces Mirdzas Ķempes dzejoļa „Raiņa atbildes” rindas ir vadmotīvs literārās erudīcijas konkursam, kas veltīts Raiņa 150. jubilejas atcerei.

Iepazīstina ar norises kārtību, veicamajiem uzdevumiem, konkursa žūrijas komisiju.

III. 3.a kursa audzēkņi runā iepriekš sagatavotus Raiņa aforismus .

1. Katra cīņa dod uzvaru tikai tad, kad nepaļaujas uz draugiem, bet cīņu vada pats.
2. Darbs citu labā - viscēlākais, darbs vārgstoša labā – visvajadzīgākais.
3. Nav pareizi teikt: nekad nepagurt! - jo pats dzīves ritums iet viņos; pareizi ir: vienmēr atjaunoties.
4. Kas darbu nedara, tas pār darbu runā. Kas darbu nespēj, tas darbu kritizē. Kas darbu dara, tas klusē, un darbs par viņu runā.
5. Kas zina, ko grib - spēj, ko grib.
6. Nezināt - vēl nau dzīvot, zināt - vēl nau darīt, darīt - vēl nau gribēt. Bet zināt un darīt, ko grib, - tas ir dzīvot.
7. Gudrībai ir robežas, muļķībai nau.
8. Sapni nepeļat! Sapnis ir visu labdaris: sapnī i aklais redz, i kurlais dzird, i sērdzīgais ir vesels. Tikai viena vaina - sapnis nav dzīve. Bet ļaujiet sapnim vaļu - viņš ir pašu dzīvi pārvērtīs un padarīs to labu.
9. Modernai sievietei ir divas izejas: vai precēties, vai tapt par cilvēku. Agrāk sievietei bij vēl ļaunāk: tikai viena izeja - precēties.

10. Katrs karš ir riebīgs un nejēdzīgs. Cēlums ir tikai atsvabināšanās kariem, kad tauta nomet kāda apspiedēja jūgu. Bet tas nau vairs karš, tā ir revolūcija.

11. Kā tad mācīties būt labam? Mācīties labu vēlēt katram.

12. Nomet velti zemē sauju kapeiku, tu dabūsi citas; bet nomet velti jel vienu minūti, tu nedabūsi atpakaļ nevienu, nekad.

13. Laime ir darba pilnīgumā. Laime nav atrodama bezdarbībā un mierā, bet kustībā un centībā.

14. Liels tas, kas nes lielu pienākumu.

15. Īsa mana pasaka. Reiz bij divas māšas, viena bagāta, otra nabaga. Bagātā saucas mīla, nabagā – patmīla.

16. Ar netīriem līdzekļiem nevar panākt tīru mērķi: mērķis pats top netīrs. Kad netīru ūdeni tīrā traukā lej, taNav pareizi teikt: nekad nepagurt! - jo pats dzīves ritums iet viļņos; pareizi ir: vienmēr atjaunoties.

17. Nav pareizi teikt: nekad nepagurt! - jo pats dzīves ritums iet viļņos; pareizi ir: vienmēr atjaunoties.

III. Tests komandām par Raiņa dzīvi un daiļradi. (Laiks- 20 minūtes.)

1. Vietas Latvijā, kas saistās ar Raiņa bērnību :

A) Viļāni, Daugavpils , Rēzekne

B) Vecpiebalga, Cēsis, Valmiera

C) Tadenava, Randene, Jasmuiža

2. Rainis studēja Pēterburgas Universitātē:

A) medicīnu

B) tieslietas

C) tautsaimniecību

3. Rainis bija laikraksta redaktors:

A) „Dienas Lapa”

B) „Pēterburgas Avīzes”

C) „Jaunākās Ziņas”

4. Rainis bija teātra direktors:

A) Dailes teātrī

B) Jaunajā Rīgas teātrī

C) Nacionālajā teātrī

5. Valdībā Rainis ieņēma amatu (1926 - 1928):

A) Izglītības ministrs

B) Tieslietu ministrs

C) Kultūras ministrs

6. Kuras vietas Liepājā saistītas ar Raiņa vārdu:

A) Raiņa bulvāris, kinoteātris „Pūt, vējiņi”, kafejnīca „Pie Raiņa”

B) Raiņa parks, Raiņa iela, J. Raiņa vārdā nosauktā

6. vidusskola

C) Raiņa iela, J. Raiņa vārdā nosauktais Liepājas teātris

7. Kādi Raiņa lugu uzvedumi šobrīd ir Liepājas teātra repertuārā:

- A) „Zelta zirgs”, „Indulis un Ārija”
- B) „Jāzeps un viņa brāļi”, „Uguns un nakts”
- C) „Pūt, vējiņi”, „Indulis un Ārija”

8. Kāda izrāde veltīta Rainim Latvijas Nacionālajā teātrī:

- A) „Uguns un nakts”
- B) „Raiņa sapņi”
- C) „Prāts”

9. Tās režisor ir:

- A) Dž. Dž. Džilindžers
- B) Konstantīns Bogomolovs
- C) Kirils Serebreņņikovs

10. Kuri Raiņa literārie darbi ir iekļauti Latvijas Kultūras kanonā:

- A) dzejoļu krājums „Gals un sākums”,
luga „Uguns un nakts”
- B) dzejoļu krājums „Tālas noskaņas zilā vakarā”
- C) luga „Jāzeps un viņa brāļi”, poēma „
Daugava”

11. Kā sauc rakstnieku, kurš sarakstījis Rainim veltītu monogrāfiju „Rainis un viņa brāļi”:

- A) Roalds Dobrovenskis
- B) Zenta Mauriņa
- C) Imants Ziedonis

12. Kas ir Raiņa kapa piemineklis Raiņa kapos autors:

- A) Kārlis Zāle
- B) Teodors Zaļkalns
- C) Kārlis Zemdega

13. Nosaukt 2 Raiņa dzejoļu krājumus bērniem

.....

14. Savieno Raiņa lugu nosaukumus un tēlus :

„Uguns un nakts”	Lipsts
„Pūt, vējiņi”	Magone
„Indulis un Ārija”	Jēkabs
„Krauklītis”	Laimdota
„Jāzeps un viņa brāļi”	Zane
„Zelta zirgs”	Uģis

15. Rainis atdzejojis:

- A) F.Šillera „Laupītāji
- B) M.Bulgakova „Meistars un Margarita”
- C) J.V.Gētes „Fausts”

16) Raiņa un Aspazijas sapņu zeme bijusi:

- A) Itālija
- B) Vācija
- C) Austrālija

17) Raiņa „mēnesmeitiņa” ir:

A) Biruta Skujeniece

B) Olga Klīgere

C) Lilita Bērziņa

18) Raiņa Kopotie raksti ir:

A) 20 sējumos

B) 25 sējumos

C) 30 sējumos

19) Dzejoļa „Raiņa atbildes” rindu

„Kad biju piekususi tālāk doties,

-Ko darīt?- jautāju,

Tu teici –atjaunoties” autore:

A) Zenta Mauriņa

B) Inga Gaile

C) Mirdza Ķempe

20) Pabeidz Raiņa aforismus:

„ Liels tas, kas nes lielu

„ Liels tas, kas dara lielu

21) Formulēt dzejoļa galveno domu-

1)„MAZIE DARBI”

„Nenogrimt mazajos darbos

Un ikdienā nezaudēt zvaigznes;

Dūmains un putekļains darbs,

Gaišas lai debesis stāv.
Sīkumos izšķiežas darbi,
Velk cilvēku sīkumos līdzī, —
Lieluma mērķis tik vien
Sīkumiem nozīmi dod.”

.....
.....

2) „AUGSTUMĀ”

„No tāles dzirdu: aizšalc lieli vēji;
Dun dobji kritieni, kaut kas vēl lūst;
Kaut kur vēl vārstās logs un aizkrīt spēji,
Bet trokšņi klūpot bezdibenī grūst.
Ap mani klusums izklāj klaju telpu;
Kā viegla migla saulē — mākons kūst.
Un augšā zilā debess aiztur elpu.
Sirds pēkšņi līdzī klust, tik bail tai top,
Ak, sirds, tev pašai sevi jāstāp.”

.....
.....

Līdzjutēji saņem dzejoļu kopu (Raiņa un citu dzejnieku darbi), nosaka dzejoļa autoru, pēc tam dzejoli nolasa. Iegūst papildus punktus komandai.

IV. Reklāmu konkurss (katrai komandai sava tēma):

1. Filma „Elza.Jānis. Mīlas grāmata.”

2. Izrāde „Pūt, vējiņi!” brīvdabas estrādē.

3. Iepazīt kādu Raiņa muzeju.

Laiks- 7 minūtes.

Uzdevums līdzjutēji em- nodziedāt vienu dziesmu ar Raiņa vārdiem. Pēc tam, kad komandas prezentējušas savu reklāmu, līdzjutēji dzied dziesmu. Iegūst papildus punktus.

V. Mājas darba prezentācija uz ekrāna - pašu audzēkņu veidoti video, kur interpretēti lugu „Indulis un Ārija”, „Jāzeps un viņa brālī”, „Pūt, vējiņi!” fragmenti.

Laiks- 5 minūtes (katrai komandai).

VI. Konkursa žūrija novērtē sniegumu. Rezultātu apkopojums tabulā.

Atbalvošana.

Noslēgums- pateicība par piedalīšanos.

Anotācija par pasākumu un fotogrāfijas- skatīt LDMV mājaslapā.

Video - <https://www.youtube.com/watch?v=-7GzlsnvLLI>